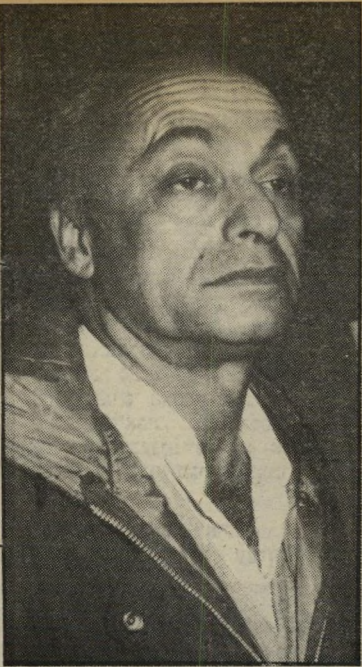
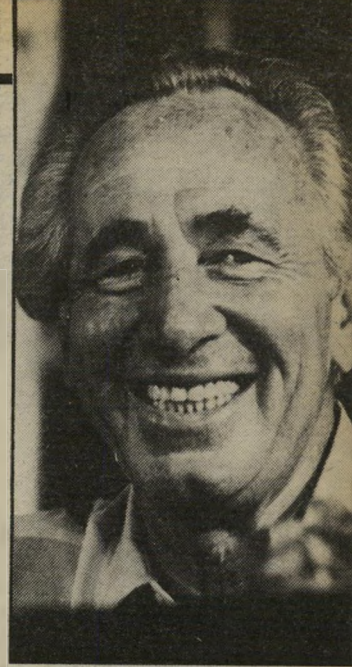

חקירה איוחזת

שימעון פרס הבטיח לגייס חמישה מיליון דולר למטרות חינוכיות של "בית ברל" — וכסף זה משמש בחשאי למימון מיפלגת העבודה

מנכ"ל הראל עוולות של שנים

יו"ר מיפלגת פרס הממשלה — גם בשביל זה

ברל כצנלסון, אכן ישמשו למטרה המוצהרת שלהם.

המניות של המזכ"ל

זה שנים מסבסדת קרן ברל כצנלסון פעולות שונות של מיפלגת העבודה. עליפי מיסמכים המי צויים בידי העולם הזה. מגיע התיקצוב השנתי ל-250 אלף דולר. אולי זו הסיבה שהקרן נתייבשה והיא כבר לא מסוגלת להיניק את אמה מיפלגה. הזקוקה לכסף כאוויר לנשימה.

הדימיון הטובה עליו, שהוא יפעל להביא יומים לבית ברל. אכן, מעשה למופת. ראשי-ממשלה בישראל, שבעיות הרוח-גורל מטריי דות אותו, מוצא זמן לטפל בנושא חינוכי הקרוב לליבו. דווקא כשאנחנו כממשלת אחדות לאומית, יש להרגיש את החינוך שלנו לסוציאליזם. אמר פרס למזכ"ל, שרק השנה למד לדעת כמה שוות הבטחותיו של נביא הסוצי-יאליזם החדש.

אבל האמת המרה היא, שספק אם כספי-הציבור וכספי תורמים תמימים, שיורמו לבית ברל באמצעות קרן

שהוא מתחייב להביא למוסד. בתוך שנה, חמישה מיליון דולר, שנועדו לפיתוח המיכללה ולהקמת מיבנים חדשים.

פרס הבטיח להביא את הכסף משני מקורות. האחד הוא קופת המדינה: בית ברל יוכנס למסגרת ההקצבה הממשלתית למוסדות חינוך. "אל תשכח שאנחנו נמצאים עכשיו בממשלה גם כשביל זה, אמר ראשי-ממשלה בחיוך ציני. מה שלא יצליח פרס להוציא ממישרד-האוצר, הוא התחייב להשלים עלידי תרומות שהוא ואבא אבן יאספו בחו"ל, וגם בארץ. הוא הוסיף, כיד

עיסקה מזכ"ל לביים

דיברירפוס ולערוך דיונים פוליטיים בבית ברל, עלי-חשבונה, כמוכן, אבל זה לא הכל.

במשך שנים נטען רבות נגד הקרן הסודית של מפא"י, ואחרי-כך של מיפלגת העבודה, ועל הדרך הסינוכית שבה עובדים כספי תרומות ממטרות צדקה, פטורות-ממס, לפעילות מיפלגתית. העסקנים השימו שהדבר לא ייתכן ושאלה הן בדיות של אויבי תנועת העבודה.

אין מה לעשות. העובדות מדברות בעד עצמן. בחודש ינואר 1982 שיגר אלמוג, המזכ"ל ראש של בית ברל, מיכתב סודי אישי לאבן, וישביראש הקרן. המיכתב, שבגלל תוכנו הגיעו העתקו גם לגיבורות בית ברל נמצא בידי העולם הזה. הוא מוכיח חד משמעית שבית ברל באמצעות הקרן, תמך במיפלגת העבודה כפרוייקטים שאינם קשורים כלל לחינוך תנועתי ושאר סיסמות הסודות.

במיסמך המדהים כתב אלמוג לאבן: "הואיל ונתעוררו בשנה האחרונה לא פעם שאלות הקשורות לתרומות של בית ברל למיפלגת העבודה, והואיל ונשמעו טענות כנגד המוסד בנושא זה, הנני מביא לידעתך רשימת אנשים והוצאות שבית ברל מקיים ללא קשר לעבודתו, אלא כסיוע ישיר או עקיף למיפלגה."

אלמוג הזכיר לאבן, שאין המדובר בנושא של מה בכך, אלא בעניין רגיש ביותר. "כללית ברצוני להרגיש, שבבעיית הסיוע הכספי שבית ברל יכול ורשאי לסייע למיפלגה אינה פשוטה" כתב אלמוג. "לא רק מבחינה הכספית אלא מבחינה יורידית ומוסרית, ועל כך שוחחנו לא פעם."

אלמוג מונה את הוצאות רכישת מכוניות של ברילב, מזכ"ל המיפלגה, מכספי תרומות של אמריקאים. מאז ועד שמונה ברילב לשר, נשא המוסד החינוכי בהוצאות ריכבו של המזכ"ל. כולל דלק, תיקונים וטיפולים.

אלמוג הזכיר במיסמך רשימת עסקנים, רובם בלתי-מוכרים, העובדים בשירות-המיפלגה, כבניין המיפלגה, במסדרות-פעילים ובכנסת, המקבלים את כספם מבית-ברל.

מה עושים? אפשר להעביר תרומות פטורות ממס למטרות חינוך למוסד חינוכי מיפלגתי, ומשם לפעולות חינוך ותרבות במיפלגה — והכל יבוא על מקומו בשלום.

קרן ברל כצנלסון הוקמה בשנת 1946, זמן קצר אחרי מותו של הוגה-הרעיון המרכזי של מפא"י, כרי להנציח את זיכרו. ההנצחה תוכננה להיות באמצעות מיפעלי תרבות וחינוך. בית ברל, שהוקם אחרי-כך, היה ביטוי הולם של ההנצחה.

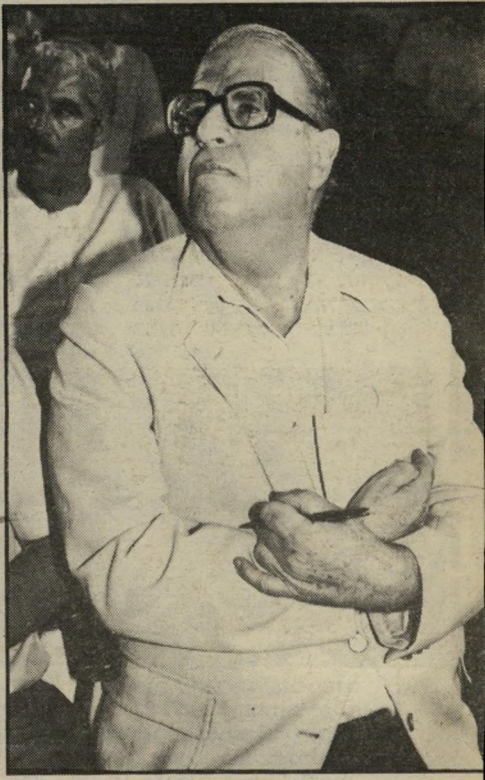
קרן זו צברה בעבר כספים רבים ובהם רכשה נכסים בסביבות כפריסבא — בעיקר פרדסים, מוכרי הפרדסים היו ערבים ויהודי, קלמן גרדינגר, בעל חווה פרטית גדולה. בעלייה-מניות המקוריים של הקרן, כיום עסקני מפא"י, היו מנועים מלהעביר את המניות בירושה. כך קרה, שמזכ"ל מיפלגת העבודה הוא כיום בעל 96 אחוז מהמניות.

על פי תקנונה, הקרן איננה רשאית לחלק דיורידים, ולמעשה אינה יכולה לתת תמלוגים למיפלגה, למרות שהיא חברת-בת שלה. אך דרכי עקיפת ה"מיכשול הן רבות.

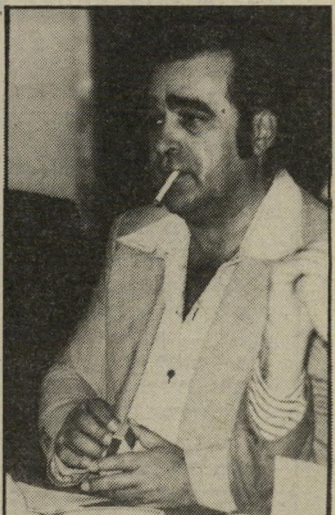
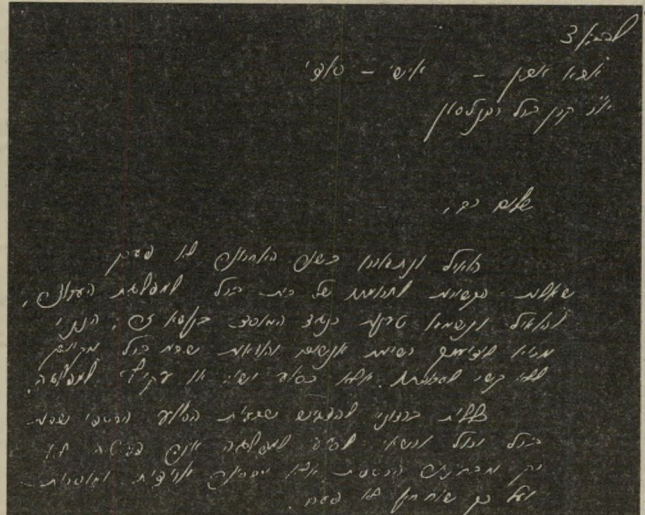
הקרן, הפטורה ממסים, יכולה למי של להחליט שכל פעולת-ההסברה של המיפלגה הן פעולות חינוך, ולי העביר אליה את הכסף הדרוש. היא יכולה לממן ימי-עיון, כינוסים, הוצאת

נתמכת פריישטט להתחכך בתרבותניקים

יו"ר אבן 250 אלף דולר בשנה

הפרופסור המארוקאי

גילוי המרעיש במימך הוא שבתקופות מסוימות מימן בית ברל את משכורתה של בקי פריישטט, האחראית על פעולות הגוף אמנים.

העיסקה הסינוכית החשוכה ביותר של ראשי-הממשלה, שימי עוזן פרס, נעשתה דווקא בחתונה. ביום השני לפני ארבעה שבועות השיא ח"כ העבודה עוזי ברעם את בנו, נועם, על מירשאות מיכללת בית ברל, שליך כפריסבא. הצמרת הפוליטית של מיפלגת העבודה ועסקנים מן השורה באו לחגוג את האירוע.

מזכ"ל בית ברל, ח"כ אהרון (אהרלה) הראל, חיכה זמן רב לרגע זה. האיש שבקוץ האחרון התבקש עליידי פרס להיכנס לתפקידו במוסד זה, אחרי שנדחק למקום מסוכן כרשימת המערך לכנסת, 41 ביקש לפרוץ את השטר.

כאשר התבקש עליידי פרס להחליף בתפקיד את המזכ"ל המתפטר, ניסים אלמוג, שנוא-נפשו של פרס, הבטיח לו יושב-ראש המיפלגה שהתפקיד החדש יהיה פיצוי על כל העוולות הפוליטיות שעשה לו עוד מתקופת רפ"י.

הראל שוחח עם פרס בשולי המירשאה. באתה שיחה הוריע פרס,